
Čidlo netěsnosti chladicích zařízení

Obsah

1. Úvod
  - 1.1. Vlastnosti
  - 1.2. Provedení MRLDS
  - 1.3. Napájení MRLDS
2. Volba vhodného umístění
  - 2.1. Montáž čidla
  - 2.2. Rozměry MRLDS
3. Analogová verze MRLDS
  - 3.1. Návrh síťového zapojení
  - 3.2. Připojení MRLDS
  - 3.3. Nastavení druhu chladiva
  - 3.4. Nastavení připojeného přístroje
4. Modbusová verze MRLDS
  - 4.1. Návrh síťového zapojení
  - 4.2. Nastavení MRLDS
  - 4.3. Gateway MRDLS
  - 4.4. Nastavení připojeného přístroje
5. Diagnostika

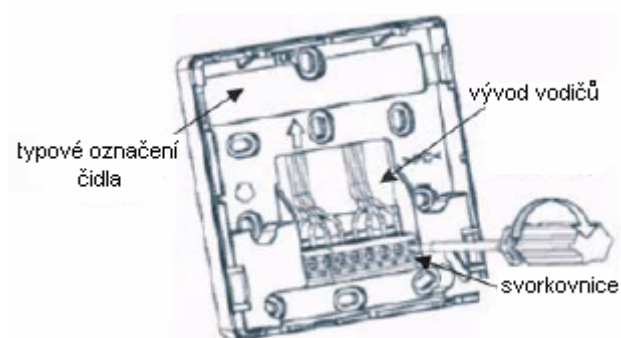
1. Úvod

MRLDS je čidlo zjišťující přítomnost i malého množství chladiva uniklého z chladicího okruhu v okolí svého umístění. Používá se zejména ve strojovnách, chlazených prostorech – všude tam, kde může dojít k úniku chladiva. Čidlo předává informace o přítomnosti chladiva v prostoru prostřednictvím výstupu použitým ve vhodném registračním a varovném systému.

1.1. Technické údaje

rozsah	0 až 1000 ppm
nejnižší zjištěné množství	25ppm
tlak prostředí	70 kPa až 110 kPa
opakovatelnost	± 10 ppm při 50 ppm
linearita	± 40 ppm v rozmezí 20 až 50 ppm ± 2 ppm v rozmezí od 60 do 1000 ppm
dobu přípravy na provoz	30 minut
napájení	24 Vst ± 20 % 50/60 Hz třída II
spotřeba	pod 2,7 W i s protimrazovou ochranou
připojovací vodič	Cu, 14 AWG max
výstup	1 – 5 V 10 kΩ nebo RS 485 Modbus
provozní teploty okolí	-22 až +150 °C podle typu
vlhkost okolí	pod 99% bez kondenzace
rozměry	115x89x41 mm
hmotnost	160 g
kategorie znečištění/ umístění	2 / II

Tab.1 Základní údaje

Obr.1 Uspořádání dílů v čidle

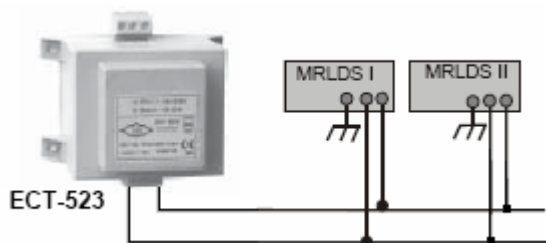
1.2. Provedení MRLDS

objednací číslo	popis
809-1000	napěťový výstup, plusové teploty
809-1001	napěťový výstup, minusové teploty
809-1010	síťový výstup, plusové teploty
809-1011	síťový výstup, minusové teploty

Tab.2 Verze MRLDS

1.3. Napájení MRLDS

Čidlo úniku chladiva vyžaduje napájení 24 V st (viz Tab.1) pomocí transformátoru 2.třídy s výkonem 10 VA. V takovém případě může transformátor 24V st / 10 VA napájet až 3 čidla MRLDS. Při zapojení více čidel musí být dodržena polarita připojení čidel. Svorka III je zemnicí.

Obr.3 Připojení MRLDS k transformátoru

2. Volba vhodného umístění

Čidlo se montuje obvykle do vnitřních prostorů – podle teploty prostoru je nutno volit odpovídající provedení čidla.

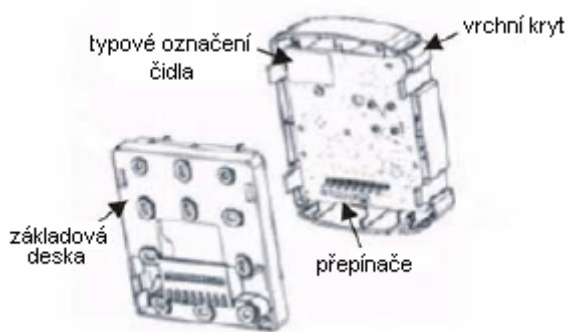
- do míst s vhodnou cirkulací vzduchu
- na vnitřní rovnou čistou plochu
- asi 30 až 45 cm nad úroveň podlahy
- do míst bez zdroje tepla, tepelného záření apod.
- na povrch bez vibrací a pohybu

Zákaz montáže :

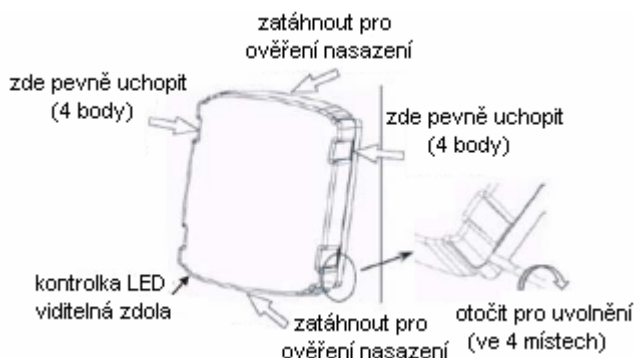
- do míst s teplotou blízkou 0°C a níže, pokud není čidlo vybaveno ochranou proti zamrznání
- v blízkosti zdrojů tepla, na přímém slunečním osálení, v blízkosti komínů, u potrubí s vysokou teplotou apod.
- na povrchy, které vykazují vibraci – chvění
- do míst s přímým nuceným prouděním vzduchu; proudící vzduch může odstranit molekuly chladiva v prostředí ještě před tím, než je čidla zjistí. Pokud tuto podmínku nelze splnit, je nutné pro zjištění přítomnosti chladiva v prostředí ventilaci pravidelně na zhruba 15 až 20 minut vypnout – například každé čtyři hodiny.

2.1. Montáž čidla

- snímač se skládá ze dvou dílů : základní desky pro připevnění a horní části se snímací elektronikou –obr.4
- sejme se spodní část a připevní na pevnou rovnou plochu
- spodní část má řadu vývodů pro připojovací vodiče
- vhodným otvorem se přivede napájecí vodič
- při komunikaci Modbus je nutno připojit zemní vodič na svorku se znakem zemnění
- u verze 0-5 V výstup stačí připojit jen dvoužilový vodič
- dotáhnout svorky tak, aby nemohlo dojít k uvolnění spojů
- nastaví se mikrořepínače podle typu čidla a požadovaných činností
- nasadí se vrchní část s elektronikou
- ověří se popotáhnutím za víko správné dotěsnění – obr.5

Obr.4 Díly čidla

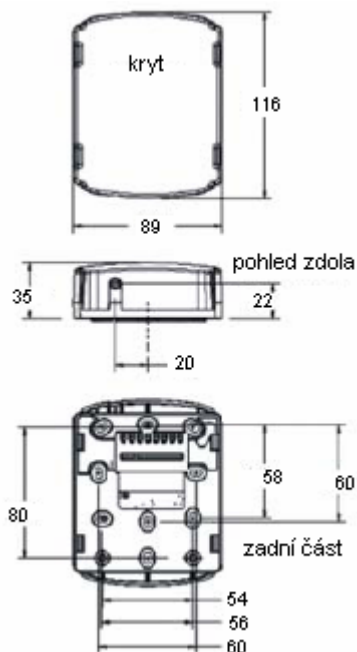

Obr.5 Sejmutí a nasazení víka čidla

Kontrolka LED

- zelená – svítí při provozu
- červená – při startu bliká, při překročení koncentrace 50 ppm svítí trvale
- žlutá – bliká při nevhodném napájení, svítí při poruše

2.2 Rozměry MRLDS

Obr.6 rozměry čidla

3. Analogová verze MRLDS

Analogové verze čidla úniku chladiva mají výstup 0-5 V, který se používá k zpracování ve vhodném přístroji. Podle typu připojeného přístroje může být přítomnost molekul chladiva ve sledovaném prostoru buď jen oznamována, nebo i měřena. Pro sledování prostoru s podnikovou teplotou je určeno čidlo vybavené protimrazovou ochranou – typové označení 809-1001.

3.1 Návrh síťového zapojení

Při větším počtu čidel MRLDS se čidla mohou propojovat do monitorovací sítě pomocí multiflexové sběrnice. Jednotlivá čidla jsou připojena ke sběrnici a ta následně k vhodnému vyhodnocovacímu zařízení.

3.2 Připojení MRLDS

Na zadní stěně čidla je umístěna svorkovnice – viz. Obr.7.

Obr.7 Svorkovnice

Ke svorkám 1 a 2 se připojuje výstupní vodič – propojení s vyhodnocovacím přístrojem, nebo multiflexovou sběrnicí.

Svorka 1   GAS(+) OUT (V)   výstupní napětí 0 – 5 V

Svorka 2   zemnicí

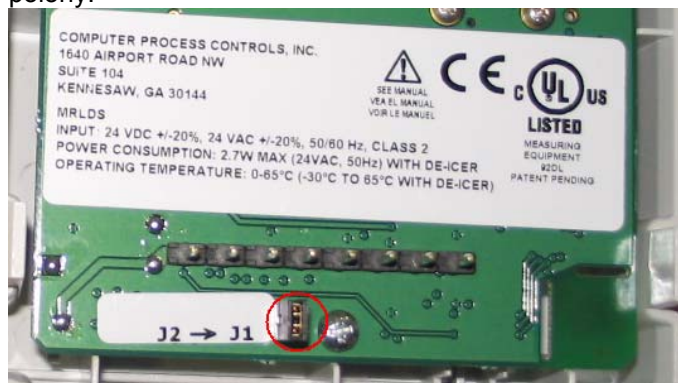
Svorky 3 a 4 slouží k připojení napájení – 24 V st 50/60 Hz nebo 24 V ss $\pm$ 20%

Pro připojení MRLDS se používá vhodný stíněný vodič – například Belden 8761. Stínící vodič se **nesmí** připojit ke svorce 0V vstup na multiflexové sběrnici.

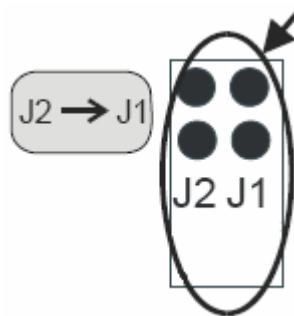
Upozornění : Při použití společného transformátoru pro více čidel MRLDS musí být zachována polarita transformátoru - u všech připojených čidel stejná (viz obr.3)

3.3 Nastavení druhu chladiva

V dolní části základní desky jsou umístěny 4 otvory, do nichž se zasadí můstek způsobem, který odpovídá určitému druhu sledovaného chladiva. Na obr. 8 je zobrazeno umístění této části pro nastavení a na obrázku 9 jsou popsány polohy.

Obr.8 Umístění můstku

Obr.9 Nastavení druhu chladiva

Nastavení mikropřepínačů

Přepínače chladiva J2 J1

R22

R404A, R422A, R422D, R507

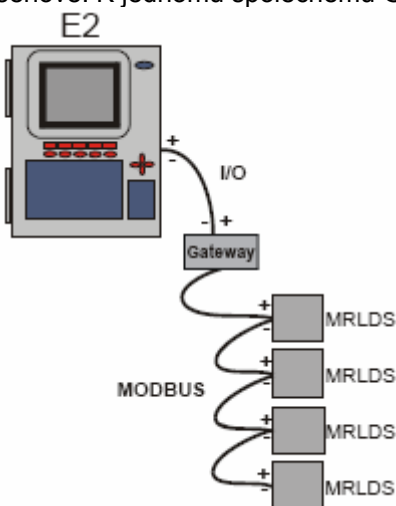
R134a, R407A, R407C, R410A, R427A

3.4 Nastavení připojeného přístroje

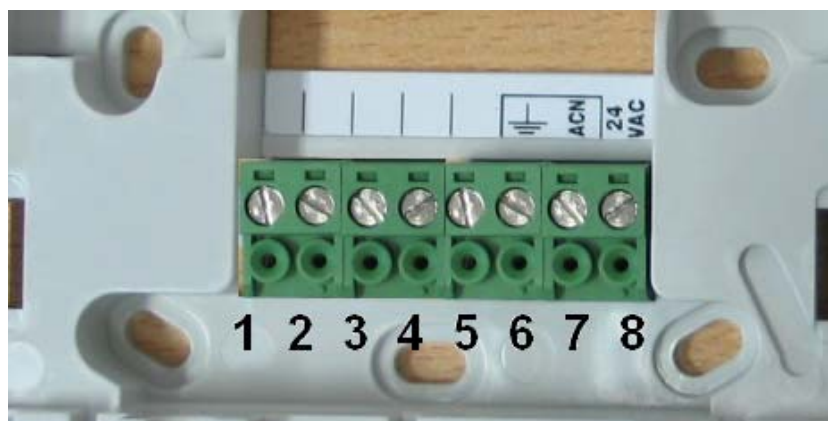
Podle typu připojeného vyhodnocovacího zařízení se nastavují hodnoty čtení v souladu s návodem příslušného přístroje.

4. Modbusová verze MRLDS

Modbusová verze čidla úniku chladiva je určena k zařazení do sítě sledování a měření vlastností různých soustav se zařízení, ve kterém se vyskytuje některý druh sledovaného chladiva. Jednotlivá čidla se do sítě Modbus připojují sériově. K jednomu společnému Gateway se připojuje nejvíce 12 čidel MRLDS.

Obr. 10 Připojení do systému Modbus

Obr. 11 Svorkovnice verze Modbus

4.1 Návrh síťového zapojení

Připojení MRLDS do uspořádání s více čidly netěsnosti je zobrazeno na obrázku 10. Každé čidlo musí mít nastavenou vlastní adresu v síti, aby byla čidla od sebe rozlišena. Na obrázku 11 jsou zobrazeny svorky na zadní – pevně upevněné části čidla. Svorky se připojují následovně :

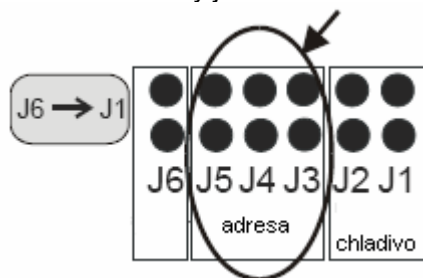
- 1 RS485 (-)
- 2 RS485 (+)
- 3 Volná
- 4 Volná
- 5 Volná
- 6 Zemnicí vodič – 14 AWG kratší než 15 cm, spolu se stínícím vodičem od RS485
- 7 Napájení 24 V
- 8 Napájení 24 V

Transformátor **nesmí** být společný pro Gateway a čidla. Při použití jednoho transformátoru pro více čidel **musí** být zachována polarita všech připojení čidel – viz obr.3.

4.2. Nastavení MRLDS

Nastavení druhu chladiwa na zdířkách J1 a J2 je shodné s odstavcem 3.3.

Nastavení adresy jednotlivého čidla MRLDS se provádí pomocí zdířek J3 až J5 – viz obr. 12.

Obr.12 Nastavení adresy

adresa	poloha můsteků	adresa	poloha můsteků
100		106	
101		107	
102		108	
103		109	
104		110	
105		111	

Tab.3 Nastavení adresy

Zdíčky J6 slouží k nastavení koncového čidla v síti více čidel. U posledního čidla se vloží do J6 můstek.

Nastavení výstupu Modbus :

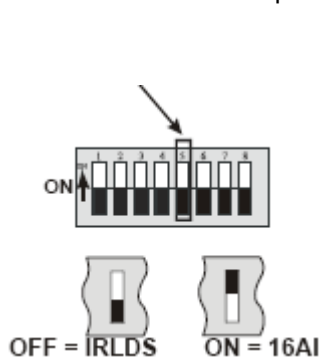
Modbus pracuje s Baud rate 19200; každý byte má 8 bitů bez parity a 2 stop bity.

Modbus registry v jednotce MRLDS mají vlastnosti:

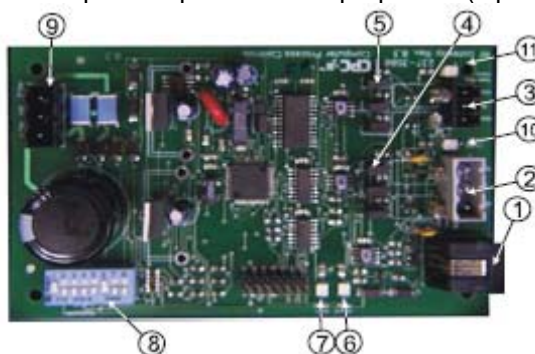
Stav modulu, závady :	PDU adresa 0x0000	logická adresa 1	0 (msb) – pod rozsahem 8 (msb) – nízké napětí 10(msb) – teplota 40(msb) – závada kontrolky 80(msb) – testování
Druh chladiwa :	PDU adresa 0x0001	logická adresa 2	0 (Lsb) - dokončen předehřev čidla 2 (Lsb) - kalibrace, nastavení 4 (Lsb) - nastavení výrobce 8 (Lsb) - poruchy
Koncentrace chladiwa :	PDU adresa 0x0002	logická adresa 3	rozsah 0 – 40 -20 až 1050 (ppm)
Chladiwa :	R22		číslo 6
	R404A, R422A, R422D, R507		číslo 27
	R134a, R407A, R407C, R410A, R427A		číslo 15

4.3. Gateway MRLDS

Modbus verze MRLDS se připojuje k Gateway MRLDS 810-3040. Gateway může pracovat ve dvou režimech I/O : buď jako snímač IRLDS nebo 16AI. Nastavení způsobu činnosti se provádí pomocí mikropřepínače (dipswitch) číslo 5.

Obr.13 Nastavení činnosti Gateway

Obr. 14 Základní deska Gateway 810-3040

K jednomu Gateway lze připojit nejvíce 12 snímačů MRLDS. Pokud se použije pro vyhodnocení údajů snímačů přístroj E2 nebo Einstein od Emerson, doporučuje se nastavit Gateway jako IRLDS. (Přepínač 5 dole).

Jednotlivé části Gateway – obr.14 :

1	výstup pro připojení pomocného displeje	7	kontrolka poruchy
2	připojení RS485 I/O – vyhodnocení (E2)	8	mikropřepínače
3	připojení RS485 bus – čidla (MRLDS)	9	svorkovnice napájení
4	nastavení konce sítě I/O	10	kontrolka výstupu I/O
5	nastavení konce sítě bus	11	kontrolka vstupu bus
6	kontrolka napájení		

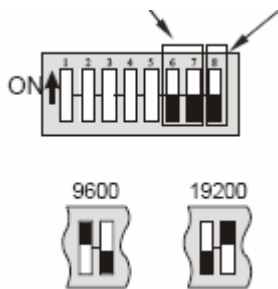
Upozornění : před montáží desky Gateway je nutné mikropřepínače JP7 (v horní části desky) nastavit na polohu „normál“, nikoliv „test“. Provoz s nastavením „test“ může Gateway zničit.

Napájení Gateway je 24 V st 50/60 Hz 5 VA z transformátoru třídy 2.

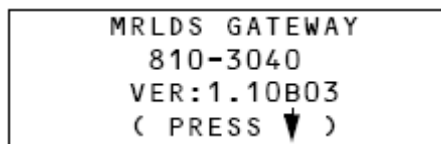
Připojení Gateway k přístroji pro vyhodnocení se provádí stíněným třížilovým vodičem (např. Belden 8641).

Pokud se používá více snímačů než 12, použije se i více Gateway. Každý Gateway musí mít nastavenou vlastní adresu v síti – pomocí přepínačů 1 až 4 na bloku 8.

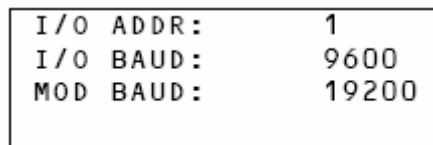
Nastavení Baud rate : Gateway pracuje s MRLDS v režimu 19200 Baud rate. Tato hodnota se nastavuje (Obr.15) na přepínači 8 do polohy nahoře (blok 8 obr. 14). Přepínače 6 a 7 slouží k nastavení připojení k přístroji pro vyhodnocení (např. E2)

Obr. 15 Nastavení Baud rate

Obr.16 Úvodní obrazovka displeje

Obr.17 Informace o připojení

Pro možnost nastavení Gateway lze použít i samostatný displej, který se připojuje do konektoru 1 (obr.14). Jeden displej může sloužit pro více soustav k jejich kontrole. Po připojení displeje lze pomocí šipek listovat v nastavených vlastnostech Gateway. Obr 16 zobrazuje úvodní informaci na displeji (typ Gateway, verze), obr. 17 další informaci při listování nastavením. Použitím šipek se zobrazují jednotlivé informace. V případě závady se na displeji objeví její kód.

4.4. Nastavení vyhodnocovacího přístroje

Emerson Climate Technologies nabízí ze svého programu vhodné přístroje pro vyhodnocení signálu ze sítě snímačů netěsnosti – úniku chladiva E2, Einstein, nebo Reflecs v síti Modbus. Přístroje se nastavují v souladu s jejich návody k obsluze. Všechny přístroje vyžadují pro více čidel využití Gateway.

5. Diagnostika

Kontrolka LED

- zelená – svítí při provozu
- červená – při startu bliká, při překročení koncentrace 50 ppm svítí trvale
- žlutá – bliká při nevhodném napájení, svítí při poruše

Analogový výstup vykazuje v případě poruchy snížené napětí 0,5 V